

928-71
928-VI

ORIGINAL DOCUMENTS IN SAFE

Case No. 928

Date of filing: 6 APR 84

**** AWARD** - Type of Award Final - Date of Award 16 March 84
_____ pages in English 7 pages in Farsi

**** DECISION** - Date of Decision _____
_____ pages in English _____ pages in Farsi

**** CONCURRING OPINION** of _____
- Date _____
_____ pages in English _____ pages in Farsi

**** SEPARATE OPINION** of _____
- Date _____
_____ pages in English _____ pages in Farsi

**** DISSENTING OPINION** of _____
- Date _____
_____ pages in English _____ pages in Farsi

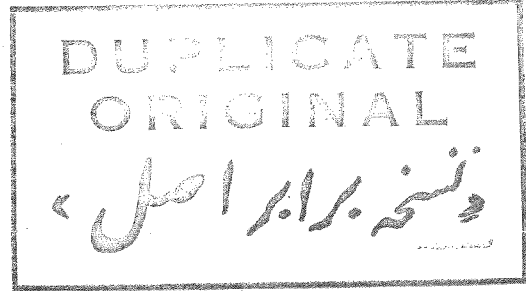
**** OTHER; Nature of document:** _____

- Date _____
_____ pages in English _____ pages in Farsi

پرونده شماره ۹۲۸

شعبه سه

حکم شماره ۳ - ۹۲۸ - ۱۱۵

سی.بی.ا. اینترنشنال دیولوپمنٹ کورپوریشن،

خواهان،

- و -

دولت ایران،

خوانده .

IRAN UNITED STATES CLAIMS TRIBUNAL	دادگاه داری دعاوی ایران - ایالات متحده
ثبت شد - FILED	
No. 928	شماره
Date 06 APR 1984	تاریخ
۱۳۶۳ / ۱ / ۱۲	

حکم

حاضران:

از طرف خواهان: آقای ریچارد ام. اش، وکیل

از طرف خوانده: آقای محمدکریم اشراق، نماینده رابط دولت جمهوری اسلامی ایران،

آقای خسرو طیبی، مشاور حقوقی نماینده رابط،

آقای ولی الله انصاری، وکیل وزارت دفاع

آقای محمدخلیل شیرزادی، نماینده وزارت دفاع

سایر حاضران: خانم جیمیسون ام. سلبی، قائم مقام نماینده رابط دولت ایالات

متحده آمریکا

اول - شرح جریان دعوی

خواهان، سی.بی.ا. اینترنشنال دیولوپمنت کورپوریشن، در تاریخ ۱۹ ژانویه ۱۹۸۲ (۲۹ دیماه ۱۳۶۰) ادعائی علیه خواننده، دولت ایران، در دیوان داوری به ثبت رسانده و ضمن آن خواستار مبلغ ۱،۱۱۹،۷۱۶/۴۴ دلار آمریکا شد که حسب ادعا طبق قرارداد مورخ ۳۱ مه ۱۹۷۸ (۱۰ خردادماه ۱۳۵۷) منعقده بین خواهان و وزارت جنگ خواننده جهت تأمین پاره‌ای تجهیزات نظامی، کارآموزی و خدمات، باید به خواهان پرداخت گردد.

وزارت دفاع جمهوری اسلامی ایران ("وزارت دفاع") در تاریخ سوم فوریه ۱۹۸۳ (۱۴ بهمن ماه ۱۳۶۱) لایحه دفاعیه‌ای به ثبت رسانده و در آن ضمن مطالب دیگر متذکر گردید که ماده ۲۳ قرارداد حاوی قید انتخاب مرجع رسیدگی است که به موجب بند ۱ ماده دو بیانیه حل و فصل دعاوی، ادعای ازشمول صلاحیت دیوان داوری مستثنی می‌کند. علاوه بر آن، خواننده ادعای متقابلی نیز بابت خسارات ناشی از فسخ یکجانبه ادعائی قرارداد توسط خواهان، مطرح کرد.

در تاریخ ۲۵ نوامبر ۱۹۸۲ (۴ آذرماه ۱۳۶۱) دادگاه عمومی تهران احضاریه‌ای صادر و به خواهان دستور داد که در ارتباط با دعوائی که علیه وی توسط وزارت دفاع اقامه شده است در دادگاه حضور بهم رساند. خواهان در تاریخ ۱۸ مارس ۱۹۸۳ (۲۷ اسفندماه ۱۳۶۱) پیشنهادی نزد دیوان به ثبت رسانده و ضمن آن از دیوان درخواست کرد که دستوری مبنی بر ختم یا توقیف جریان رسیدگی در دادگاه عمومی تهران صادر کند. دیوان داوری از طرفین خواست که راجع به این موضوع لوایحی تسلیم نمایند و طرفین دعوت دیوان را اجابت کردند. هیچک از طرفین درخواستی دادر بر برگزاری جلسه استماع شفاهی در باب پیشنهاد به عمل نیاورد.

دیوان داوری در تاریخ ۱۸ نوامبر ۱۹۸۳ (۲۷ آبانماه ۱۳۶۲) قرار موقتی (قرار شماره آی.تی.ام ۳ - ۹۲۸ - ۳۱) صادر و ضمن آن از خواننده درخواست کرد که "کلیه اقدامات مقتضی را به عمل آورد تا جریان شکوائیه وزارت دفاع، به شرح مذکور در فوق، تا صدور رای دیوان مبنی بر عدم صلاحیت نسبت به دعوی، متوقف شود".

خواهان موضوع مستثنی بودن یا نبودن ادعای حاضرات صلاحیت دیوان را در لایحه‌ای که در تاریخ ۲۵ آوریل ۱۹۸۳ (۵ اردیبهشت ماه ۱۳۶۲) به ثبت رسانده است، مورد بحث قرار داده و خواننده نیز طی لوائح توجیهی که در تاریخ ۱۵ ژوئیه ۱۹۸۳ (۲۴ تیرماه ۱۳۶۲) تسلیم کرده است، موضوع مزبور را مورد بررسی قرار داده است. چون خواننده درخواست کرده بود که جهت ارائه استدلالات شفاهی درباره این موضوع فرصتی به وی داده شود، در تاریخ اول دسامبر ۱۹۸۳ (۱۵ آذرماه ۱۳۶۲) برای این منظور جلسه استماعی در دیوان تشکیل گردید.

دوم - اظهارات طرفین

نیروی هوایی جمهوری اسلامی ایران در لایحه دفاعیه‌ای که به ثبت رسانده، استدلال کرده است که ماده ۲۳ قرارداد، یعنی شرط مربوط به حل و فصل اختلافات قرارداد مبنای ادعای حاضر، حائز شرایط استثنای مندرج در بند ۱ ماده دو بیانیه حل و فصل دعاوی می‌باشد. این ماده "ادعای ناشی از قراردادهای الزام‌آور بین طرفین که در آنها رسیدگی به اختلافات ناشی از قرارداد مشخصاً در صلاحیت انحصاری دادگاههای صالحه ایران، با توجه به موضع مجلس باشد" را مستثنی می‌کند.

نص ماده ۲۳ در متن انگلیسی قرارداد که هر دو طرف آن را ارائه نموده‌اند، به شرح زیر است:

ماده ۲۳ - اختلافات

"طرفین قرارداد بدینوسیله توافق می‌کنند که هرگونه اختلاف ناشی از قرارداد حاضر بین طرفین به خود دوستانه فیصله یابد. مع هذا، اگر طرفین نتوانند اختلافی را بین خود حل کنند، توافق دارند که داور نهائی در مورد اختلاف توسط یک دادگاه ایرانی انجام شود و ترجمه فارسی قرارداد معتبر باشد."

خواهان در لایحه‌ای که در تاریخ ۲۵ آوریل ۱۹۸۳ (۵ اردیبهشت ماه ۱۳۶۲) به ثبت رسانده است، می‌گوید که تفسیر صحیح از ماده ۲۳ آنست که ماده مزبور یک قید داور است، و از این رو نباید به عنوان قیدی جهت "صلاحیت انحصاری" هیچ دادگاهی تلقی گردد.

خواهان در این مورد نحوه استدلال دیوان عمومی در پرونده گیبزاندهیل اینکورپوریتد و توانیرود دیگران، (قرار شماره آی.تی.ال - ۶ - ۱ - اف.تی) را می پذیرد که دیوان طی آن نظر داده که :

"صلاحیت محدودی که قانون ایران در مورد داوری به دادگاهها می دهد با صلاحیت انحصاری دادگاههای ایران که در بند ۱ ماده دو بیانیه حل و فصل ادعاها شرط شده است ، تفاوت بسیار دارد".
(صفحه ۶، پاراگراف ۷).

علاوه بر آن، خواهان به تصمیم دیوان عمومی در پرونده درسراینداستریز اینکورپوریتد و دولت جمهوری اسلامی ایران و دیگران (قرار شماره آی.تی.ال ۴۶۶ - ۹ - اف.تی) استناد می کند که هر جا که بین شرط داوری و قبول صلاحیت انحصاری دیوان عالی کشور تناقض وجود داشته باشد باید چنین تعبیر شود که ارجاع به دیوان (عالی کشور) تنها در رابطه با حق انحصاری انتصاب داوران و تاحدی اعمال کنترل بر جریان داوری، صورت خواهد گرفت. از نظر خواهان، چنین تفسیری را کاربرد عبارت "توسط..... انجام شود"، که معمولاً در مورد اجرای یک وظیفه قضائی مصداق ندارد، تأیید می کند.
خواهان معتقد است که حداقل می توان گفت منطوق ماده از لحاظ "محدود کردن بدون ابهام" صلاحیت دیوان داوری به نحوی که دیوان عمومی در پرونده گیبزاندهیل مقرر داشته است، به اندازه کافی روشن نیست.

خواننده در لایحه توجیهی خود که در تاریخ ۴ اوت ۱۹۸۳ (۱۳) مرداد ماه ۱۳۶۲) به ثبت رسانده است، تفسیر ذیل را در مورد ماده ۲۳ به دست می دهد:

(اولاً) کلمه (هرگونه) افاده عموم میکند و شامل همه اختلافات جمعیاً و فردی در اختلافات میشود و هیچ اختلافی نیست که از قلمرو ماده ۲۳ خارج باشد.
(ثانیاً) راه حل بدوی اختلافات یا اختلاف دوستانه است.
(ثالثاً) راه حل ثانوی یا مرحله دوم یا مرحله نهائی اختلاف یا اختلافات مراجعه به دادگاههای مالحه ایران خواهد بود.

(رابعاً) قاضی دادگاه زبان فارسی را ملاک قرار خواهد داد.
(نقل از لایحه خواننده - توضیح مترجم)

خواننده معتقد است که قصد طرفین درگزینش قید مورد بحث "ارجاع موضوع به قاضی در یک

دادگاه"، و به عبارت دیگر نه به "داوری" به معنی مصطلح این کلمه، بلکه به رسیدگی قضائی هرگونه اختلافی توسط "یک دادگاه ایرانی" بوده است، که بنا بر تعریف، وظیفه اش سوای وظیفه ای است که یک نفر دارا انجام می دهد. استدلال خواننده اینست که بدین قرار در کاربرد کلمات هیچگونه ابهامی وجود نداشته است.

سوم - دلائل حکم

ظاهراً " منظور از درج عبارت "و ترجمه فارسی معتبر خواهد بود" در ماده ۲۳، اشاره به متن خود قرارداد و حاکی از آن است که لا اقل متن فارسی قرارداد در مدنظر و مورد توجه بوده است. لیکن، هیچیک از طرفین اطلاعی از تهیه متن فارسی قرارداد ندارند. نظریه فقدان متن فارسی، دیوان داوری بایده بر اساس متن انگلیسی ماده، بدانگونه که هست، تصمیم اتخاذ نماید.

ماده مورد بحث دارای مشخصاتی است که با هیچیک از قیود انتخاب مرجع رسیدگی مندرج در قرارداد در پرونده هائی که دیوان عمومی آنها را بررسی و طرفین بدانها اشاره کرده اند، مشابهت دقیق ندارد.

بنا بر اساسی ترین اصل تفسیر باید چنین فرض کرد که به ماده مورد بحث می توان معنی و اثری را استناد کرد که بیانگر قصد مشترک طرفین باشد. هرگاه یکی از کلمات بکار رفته تولید ابهام نماید، چنین ابهامی بایده با تفسیری که مناسب ترین اثر معقول را برای ماده بطور کلی قائل می شود، رفع گردد.

در اینجا، باید پذیرفت که استفاده از کلمه "داوری" در نظر اول موجب پروزاستباه می شود. معنی مصطلح انگلیسی و معنی خود کلمه "داوری" دال بر یک روش غیر قضائی است. این کلمه معنی بسیار محدودی دارد. اما به ترتیبی که در ماده حاضر آمده است:

"... داوری نهائی در مورد اختلاف توسط یک دادگاه ایرانی

انجام خواهد گرفت ..."

چنان منظوری بی معنی است و تناقض گوئی به شمار می آید.

استدلال خواهان داور بر اینست که استفاده از عبارت "توسط ... انجام شود" دال بر آنست که

نقش دادگاه‌های ایران در اینجا فقط منحصر به نظارت یا تعیین شکل دادرسی است، از نظر دیوان داوری متقا صدکننده نیست. برعکس، ماده مزبور حاکی است هر جریان دادرسی که مورد نظر طرفین بوده است، توسط دادگاه‌های ایرانی قابل رسیدگی بوده و معمولاً توسط چنین دادگاهی مورد رسیدگی قرار می‌گیرد. به احتمال قوی کلمه "داوری" در اینجا مترادف با "فیصله دادن" یا "دادرسی" قرار داده شده و در قوانین ایران این کلمه بخوبی می‌تواند بیا نگر معنی بسیط ترو جامع‌تری باشد. ادعای بلامنازع خواهان در جلسه استماع داور برای اینکه به احتمال زیاد وزارت جنگ پیش نویس قرارداد را بدو تهیه کرده است، موید نظرفوق الذکر است.

از این رو، دیوان داوری معتقد است که تفسیر منطقی منحصر بفرد ماده ۲۳ آنست که قصد طرفین در صورت عدم توفیق در حل و فصل دوستانه هر نوع اختلاف ناشی از قرارداد آن بوده است که رسیدگی به آن را به یک دادگاه ایرانی ارجاع نمایند. اصرار بر هر تفسیر دیگری از کلمه "داوری"، یعنی تفسیر فنی تر آن کلمه، باعث بروز ابهام می‌شود و ماده مزبور را از هر گونه معنی و اثر معقولی بی بهره می‌سازد، در حالی که چنین ابهامی وجود ندارد.

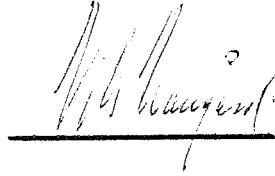
براین اساس، ماده مزبور به وضوح کافی شرایط قیاد استثنای مندرج در بند ۱ ماده دوم بیانیه حل و فصل دعای راتامین می‌نماید.

بنابراین دلایل پیش گفته،

بدینوسیله ادعای سی.بی.ا. اینترنشنال دیولوپمنت کورپوریشن علیه دولت جمهوری اسلامی ایران به علت عدم صلاحیت، رد می‌شود. همینطور ادعای متقابل دولت جمهوری اسلامی ایران که ناشی از همان قرارداد می‌باشد، رد می‌شود.

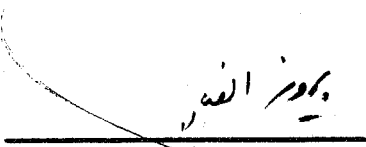
هریک از طرفین دعوی باید هزینه‌های جریان داوری مربوط به خود را تقبل نماید.

لايه، به تاريخ ۱۶ مارس ۱۹۸۴ برابر با ۲۶ اسفند ماه ۱۳۶۳

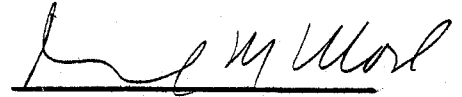

نیلس منگارد
رئیس شعبه سه

بنام خدا

پرویز انصاری معین

ریچارد ام. ماسک
(نظر مخالف)